

ОНЦГОЙ БАЙДЛЫН ЕРӨНХИЙ ГАЗРЫН ДАРГЫН ТУШААЛ

2016 оны 03 сарын 25 өдөр

Дугаар А/76

Улаанбаатар хот

Заавар батлах тухай

Гамшгаас хамгаалах тухай хуулийн 24 дүгээр зүйлийн 24.1.6, 25 дугаар зүйлийн 25.1.10, Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайд, Эрүүл мэндийн сайд, Онцгой байдлын ерөнхий газрын даргын 2009 оны 28/40/29 дүгээр хамтарсан тушаалаар баталсан “Химийн хорт болон аюултай бодис хадгалах, тээвэрлэх, ашиглах, устгах журам”-ын 3.1.1.3, Онцгой байдлын ерөнхий газрын даргын зөвлөлийн 2016 оны 03 дугаар сарын 09-ний өдрийн 02 дугаар хурлын шийдвэрийг тус тус үндэслэн ТУШААХ нь:

1. “Химийн хорт болон аюултай бодис хадгалах, тээвэрлэх, ашиглах, устгах үйл ажиллагаатай холбоотойгоор гарч болзошгүй ослын үед ажиллах төлөвлөгөө боловсруулах заавар”-ыг хавсралтаар баталсугай.
2. Энэ зааврыг мөрдөж ажиллахыг төв, орон нутгийн Онцгой байдлын анги, байгууллагын дарга, захирагч нарт үүрэг болгосугай.
3. Энэ тушаалын хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллахыг Гамшгийн шуурхай удирдлагын газар (онцгой байдлын хурандаа Б.Мандахгэрэл)-т даалгасугай.

ДАРГА,
БРИГАДЫН ГЕНЕРАЛ

Т.БАДРАЛ

0006075

Онцгой байдлын ерөнхий газрын даргын
2016 оны 03 дугаар сарын 25-ны өдрийн
А/76 дугаар тушаалын хавсралт

**ХИМИЙН ХОРТ БОЛОН АЮУЛТАЙ БОДИС ХАДГАЛАХ, ТЭЭВЭРЛЭХ,
АШИГЛАХ, УСТГАХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААТАЙ ХОЛБООТОЙГООР
ГАРЧ БОЛЗОШГҮЙ ОСЛЫН ҮЕД АЖИЛЛАХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ
БОЛОВСРУУЛАХ ЗААВАР**

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

1.1. Энэхүү зааврын зорилго нь стандартын шаардлага хангасан, тооцоо судалгаа бүхий бодитой, хэрэгжих боломжтой химийн хорт болон аюултай бодис хадгалах, тээвэрлэх, ашиглах, устгах үйл ажиллагаатай холбоотойгоор гарч болзошгүй ослын үед ажиллах төлөвлөгөөг боловсруулах, аж ахуйн нэгж, байгууллагуудын үйл ажиллагааг уялдуулан зохицуулах, төрийн үйлчилгээг шуурхай, хүртээмжтэй хүргэхэд оршино.

1.2. Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайд, Эрүүл мэндийн сайд, Онцгой байдлын ерөнхий газрын даргын 2009 оны 28/40/29 дүгээр хамтарсан тушаалаар баталсан “Химийн хорт болон аюултай бодис хадгалах, тээвэрлэх, ашиглах, устгах журам”-ын 3.1.1.3-т “химийн хорт болон аюултай бодис хадгалах, тээвэрлэх, ашиглах, устгах үйл ажиллагаатай холбоотойгоор гарч болзошгүй ослын үед ажиллах төлөвлөгөө боловсруулж, аймаг, нийслэлийн Онцгой байдлын газар, хэлтсээр батлуулсан байна” гэсэн заалтыг хэрэгжүүлэхэд энэ зааврыг дагаж мөрдөнө.

1.3. Химийн хорт болон аюултай бодисыг экспортлох, импортлох, хил дамжуулан тээвэрлэх, үйлдвэрлэх, ашиглах, худалдах, устгах тусгай зөвшөөрөл бүхийиргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагын үйл ажиллагаатай холбоотойгоор гарч болзошгүй аюул, ослоос урьдчилан сэргийлэх, ослын нөхцөл байдал үүссэн тохиолдолд шуурхай хариу арга хэмжээг авах зорилго бүхий зохион байгуулалтын ба техникийн цогц арга хэмжээг тусгасан албан баримт бичгийг “Химийн хорт болон аюултай бодис хадгалах, тээвэрлэх, ашиглах, устгах үйл ажиллагаатай холбоотойгоор гарч болзошгүй ослын үед ажиллах төлөвлөгөө” (цаашид “ослын үед ажиллах төлөвлөгөө”) гэнэ.

1.4. “Ослын үед ажиллах төлөвлөгөө”-нд химийн хорт болон аюултай бодисын холбогдолтой ослоос урьдчилан сэргийлэх, гарсан тохиолдолд хүний амь нас, эд хөрөнгө, хүрээлэн буй орчныг хамгаалахад чиглэсэн цогц үйл ажиллагааг тусгасан байна.

1.5. Аж ахуйн нэгж, байгууллагын орон тооны бус штабын дарга "Ослын үед ажиллах төлөвлөгөө"-нд заасны дагуу ажилтнуудыг аврах, аюул ослын хор уршгийг арилгах ажлыг удирдан зохион байгуулна.

1.6. Орон тооны бус штабын даргаар тухайн аж ахуйн нэгж, байгууллагын ерөнхий инженер эсвэл аж ахуйн нэгж, байгууллагын дарга, захирлын тушаалаар томилогдсон албан тушаалтан ажиллах бөгөөд түүний эзгүйд диспетчеруг үүргийг түр гүйцэтгэнэ.

Хоёр. Төлөвлөгөөний бүтэц, агуулга

2.1. Ослын үед ажиллах төлөвлөгөө нь үндсэн төлөвлөлт, бүдүүвч зураг, хавсралт гэсэн хэсгээс бүрдэнэ.

2.2. Үндсэн төлөвлөлтөд дараах асуудлыг тусгасан байна. Үүнд:

2.2.1. тухайн аж ахуйн нэгж, байгууллагын товч танилцуулга;

2.2.2. аж ахуйн нэгж, байгууллагын үйл ажиллагааны явцад гарч байсан болон гарч болзошгүй ослын тохиолдол;

2.2.3. аж ахуйн нэгж, байгууллагын байршил, зэргэлдээ орших төв суурин газар, хүн амын суурьшлын мэдээлэл;

2.2.4. гарч болзошгүй ослын үед ажиллах хувилбарууд;

2.2.5. орон тооны бус штаб, алба, мэргэжлийн ангийг байгуулсан тухайн аж ахуйн нэгж, байгууллагын дарга, захирлын тушаал;

2.2.6. химийн ослын үед авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээ, инженер-техникийн ажилтнуудын гүйцэтгэх үүрэг, тэдний ажиллах заавар;

2.2.7. осол гарсан тохиолдолд заавал мэдэгдэх аж ахуйн нэгж, байгууллага, удирдах болон хариуцлагатай ажилтны нэр, утасны жагсаалт, гэрийн хаяг;

2.2.8. аврах үйл ажиллагаанд оролцох мэргэжлийн анги, байгууллагын гүйцэтгэх үүрэг, зохион байгуулалтын бүтцийг харуулсан бүдүүвч зураг, холбогдох албан тушаалтны нэр, утасны жагсаалт, цахим хаяг;

2.2.9. үйлдвэрлэгчээс гаргасан химийн хорт болон аюултай бодисын хор аюулын лавлах мэдээлэл, ашиглаж буй тоног төхөөрөмжийн онцлогт тохируулан боловсруулсан аюулгүй ажиллагааны зааварчилгаа;

2.2.10. ашиглаж буй химийн хорт болон аюултай бодисын шинж чанарыг тооцсон хоргүйжүүлэх, саармагжуулах үйл ажиллагааны төлөвлөлт;

2.2.11. химийн хорт болон аюултай бодисын тээвэрлэлтийн хэвийн үйл ажиллагаанд нөлөөлж болохуйц саад бартаа байгаа бол тэдгээрийг тодорхой тусгах;(хаана ямар бартаа, саад байгаа, түүнийг хэрхэн туулах талаар)

2.2.12. химийн хорт болон аюултай бодисыг тээвэрлэх үйл ажиллагаа дууссаны дараа тээврийн хэрэгсэлд ариутгал халдваргүйтгэл, цэвэрлэгээг хэрхэнхийх тухай мэдээлэл (төлөвлөгөө, заавар).

2.3. Бүдүүвч зурагт дараах материалыг хавсаргана. Үүнд:

2.3.1. химийн хорт болон аюултай бодис хадгалах, ашиглах, устгах үйл ажиллагаа явуулж буй тухайн аж ахуйн нэгж, байгууллагын барилга, байгууламж, зам, талбай, аврах гарц, цугларах талбайн байрлалыг заасан бүдүүвч зураг;

2.3.2. аж ахуйн нэгж, байгууллагын агааржуулалтын бүдүүвч зураг;

2.3.3. аж ахуйн нэгж, байгууллагын гал түймрийн усан хангамжийн бүдүүвч зураг; (Энэ зурагт гал унтраах зориулалттай шугам, хоолой, тоног төхөөрөмжийн байрлал, хүчин чадал зэргийг тусгана.)

2.3.4. аж ахуйн нэгж, байгууллагын цахилгаан хангамжийн бүдүүвч зураг;

2.3.5. химийн хорт болон аюултай бодис тээвэрлэх үйл ажиллагаа эрхэлж буй аж ахуйн нэгж, байгууллага нь тухайн тээвэрлэлтийг хийх үндсэн замын маршрут, нөөц замын маршрут зураг.

2.4. 2.3.1, 2.3.2, 2.3.3, 2.3.4-т заасан бүдүүвч зураг масштабтай байна.

2.5. Хавсралт хэсэгт энэхүү зааврын дөрөвдүгээр бүлэгт заасан материалыг хавсаргасан байна.

Гурав. Төлөвлөгөөнд тавигдах шаардлага

3.1. Төлөвлөгөөг өөрийн байгууллагын үйл ажиллагааны бодит байдал болон гамшгаас хамгаалах төлөвлөгөөнд нийцүүлэн боловсруулах бөгөөд үнэн зөв боловсруулагдсан эсэхийг тухайн байгууллагын ерөнхий инженер хариуцна.

3.2. Төлөвлөгөөг боловсруулахдаа дараах үндсэн асуудлуудыг анхаарна. Үүнд:

3.2.1. аж ахуйн нэгж, байгууллагын ажилчдын тоо, ослын үед учирч болзошгүй хохирлын хэмжээ, химийн хорт болон аюултай бодисын холбогдолтой ослын улмаас үүсэх сөрөг нөлөө, үр дагаврыг тооцоолох;

3.2.2. химийн хорт болон аюултай бодисыг ашиглах, хадгалах, тээвэрлэх, устгах үйл ажиллагааны үе шат бүрт хөдөлмөр хамгаалал, аюулгүй ажиллагааг хэрхэн хангах тухай;

3.2.3. химийн хорт болон аюултай бодис хадгалах агуулах, үйлдвэрийн барилга, байгууламж нь стандартын шаардлага хангасан байдал;

3.2.4. аж ахуйн нэгж, байгууллагад химийн ослын хор уршгийг арилгах, гал түймэр унтраах бүрэлдэхүүн, техник хэрэгсэл саадгүй нэвтрэх, ажиллах боломжтой эсэх;

3.2.5. тухайн аж ахуйн нэгж, байгууллагын ослын үед ашиглах гал унтраах анхан шатны багаж, хэрэгсэл, хор саармагжуулах бодис, уусмал, химийн бодистой харьцах үед ашиглах хүн нэг бүрийн хамгаалалтын хэрэгслийн талаарх мэдээлэл (багаж хэрэгслийн загвар, нэр төрөл, тоо, хэмжээ, байрлал, ослын үед ямар албан хаагч ямар багаж хэрэгсэл ашиглах, түүний эзгүйд хэн орлох);

3.2.6. ослын үед ажилтнуудын гүйцэтгэх үүрэг, гал унтраах хэрэгсэл, хүн нэг бүрийн хамгаалах хэрэгслийг хэрхэн ашиглах тухай;

3.2.7. химийн хорт болон аюултай бодис хадгалах, тээвэрлэх, ашиглах, устгах үйл ажиллагаанд шууд оролцдог ажилчдыг эмнэлгийн үзлэгт хамруулсан байдал. (хэзээ, ямар төрлийн эмнэлгийн үзлэгт хамрагдсан дүгнэлт)

Дөрөв. Төлөвлөгөө батлуулахад бүрдүүлэх материал

4.1. Химийн хорт болон аюултай бодис хадгалах үйл ажиллагаатай холбоотойгоор гарч болзошгүй ослын үед ажиллах төлөвлөгөөнд дараах материалыг хавсаргана. Үүнд:

4.1.1. Аж ахуйн нэгжийн гэрчилгээний хуулбар;

4.1.2. Химийн хорт болон аюултай бодисыг экспортлох, импортлох, хил дамжуулан тээвэрлэх, үйлдвэрлэх, ашиглах, худалдах тусгай зөвшөөрөл;

4.1.3. Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын нарийвчилсан үнэлгээний тайлан /эх хувь/, химийн бодисын эрсдэлийн үнэлгээ;

4.1.4. Импортлож байгаа бол худалдааны гэрээ, тээвэрлэлтийн гэрээ /монгол хэл дээр/;

4.1.5. Мэргэжлийн хяналтын байцаагчийн агуулахын дүгнэлт;

4.1.6. Байгууллагын химийн бодис хадгалах, ашиглахтай холбогдсон дүрэм, журам, заавар, стандарт;

4.1.7. Химийн бодисын агуулахын бүртгэл;

4.1.8. Хязгаарласан химийн хорт болон аюултай бодисын жагсаалтад орсон бодис хадгалагдаж байгаа тохиолдолд Химийн хорт болон аюултай бодисын бодлого зохицуулалтын асуудал эрхэлсэн үндэсний зөвлөлийн дүгнэлт;

4.1.9. Аюулгүй ажиллагааны зааварчилгаа;

4.1.10. Ажилчдад аюулгүй ажиллагааны зааварчилгааг танилцуулсан баримт.

4.2. Химийн хорт болон аюултай бодис тээвэрлэх үйл ажиллагаатай холбоотойгоор гарч болзошгүй ослын үед ажиллах төлөвлөгөөнд дараах материалыг хавсаргана. Үүнд:

4.2.1. Аж ахуйн нэгжийн гэрчилгээний хуулбар;

4.2.2. Химийн хорт болон аюултай бодисыг экспортлох, импортлох, хил дамжуулан тээвэрлэх тусгай зөвшөөрөл;

4.2.3. Тээвэрлэлтийн гэрээ;

4.2.4. Тээвэрлэлтийн аюулгүй ажиллагааны зааварчилгаа;

4.2.5. Тээвэрлэлт хийх бие бүрэлдэхүүнд аюулгүй ажиллагааны зааварчилгааг танилцуулсан баримт;

4.2.6. Цагдаагийн ерөнхий газрын Лицензийн төвөөс баталсан замын маршрут;

4.2.7. Тээврийн хэрэгслийг химийн хорт болон аюултай бодис тээвэрлэхэд зориулан бэлтгэсэн байдал (гэрэл зураг), (шаардлагатай тохиолдолд газар дээр нь очиж үзэж болно);

4.2.8. Хязгаарласан химийн хорт болон аюултай бодисын жагсаалтад орсон бодис тээвэрлэх тохиолдолд Химийн хорт болон аюултай бодисын бодлого зохицуулалтын асуудал эрхэлсэн үндэсний зөвлөлийн дүгнэлт.

4.3. Химийн хорт болон аюултай бодис ашиглахүйл ажиллагаатай холбоотойгоор гарч болзошгүй ослын үед ажиллах төлөвлөгөөнд дараах материалыг хавсаргана. Үүнд:

4.3.1. Аж ахуйн нэгжийн гэрчилгээний хуулбар;

4.3.2. Химийн хорт болон аюултай бодисыг экспортлох, импортлох, ашиглах, худалдах тусгай зөвшөөрөл;

4.3.3. Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын нарийвчилсан үнэлгээний тайлан /эх хувь/, химийн бодисын эрсдэлийн үнэлгээ;

4.3.4. Мэргэжлийн хяналтын байцаагчийн ажлын байрны дүгнэлт;

4.3.5. Химийн бодисын агуулахын бүртгэл;

4.3.6. Химийн бодис худалдах, худалдан авах гэрээ;

4.3.7. Үйлдвэрлэл, лабораторийн шинжилгээнд ашигладаг химийн бодисын бүртгэл;

4.3.8. Хязгаарласан химийн хорт болон аюултай бодисын жагсаалтад орсон бодис ашиглаж байгаа тохиолдолд Химийн хорт болон аюултай бодисын бодлого зохицуулалтын асуудал эрхэлсэн үндэсний зөвлөлийн дүгнэлт;

4.3.9. Байгууллагын химийн бодис хадгалах, ашиглахтай холбогдсон дүрэм, журам, заавар, стандарт;

4.3.10. Үйлдвэр, лабораторийн аюулгүй ажиллагааны заавар, стандарт;

4.3.11. Ажилчдад аюулгүй ажиллагааны зааварчилгааг танилцуулсан баримт.

4.4. Химийн хорт болон аюултай бодис устгах үйл ажиллагаатай холбоотойгоор гарч болзошгүй ослын үед ажиллах төлөвлөгөөнд дараах материалыг хавсаргана. Үүнд:

- 4.4.1. Аж ахуйн нэгжийн гэрчилгээний хуулбар;
- 4.4.2. Химийн хорт болон аюултай бодис устгах тусгай зөвшөөрөл;
- 4.4.3. Тухайн химийн хорт болон аюултай бодисыг устгах арга технологи;
- 4.4.4. Аюулгүй ажиллагааны зааварчилгаа;
- 4.4.5. Химийн хорт болон аюултай бодис устгах аргачлал, устгах цэгийн талаар гаргасан Химийн хорт болон аюултай бодисын бодлого зохицуулалтын асуудал эрхэлсэн үндэсний зөвлөлийн дүгнэлт;

Тав. Төлөвлөгөө батлах

5.1. Химийн хорт болон аюултай бодис хадгалах, ашиглах, устгах үйл ажиллагаатай холбоотойгоор гарч болзошгүй ослын үед ажиллах төлөвлөгөөг жилд 1 удаа, дараах тохиолдолд тухай бүр шинэчлэн боловсруулж, батлуулна:

- 5.1.1. үйл ажиллагааны чиглэл өөрчлөгдөх;
- 5.1.2. ослын үед уг төлөвлөгөө шаардлага хангаагүй;
- 5.1.3. барилга, байгууламж, технологи, үйл ажиллагаа өөрчлөгдөх;
- 5.1.4. ашиглалтын горимд өөрчлөлт орсон болон бусад өөрчлөлт (гал түймэр, тэсрэх аюул үүсгэх, хорт болон аюултай бодис алдагдах боломжтой бодисын хэмжээ ихэссэн)
- 5.1.5. ослын үед авах арга хэмжээ өөрчлөгдсөн;
- 5.1.6. ослын үед ашиглах тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгсэл, материал өөрчлөгдсөн.

5.2. Химийн хорт болон аюултай бодис хадгалах, ашиглах, устгах үйл ажиллагаатай холбоотойгоор гарч болзошгүй ослын үед ажиллах төлөвлөгөөг мөрдөж эхлэхээс 30 хоногийн өмнө тухайн нутаг дэвсгэрт үйл ажиллагаа явуулдаг Онцгой байдлын байгууллагын даргаар хянуулж, батлуулсан байна.

5.3. Химийн хорт болон аюултай бодис тээвэрлэх үйл ажиллагаатай холбоотойгоор гарч болзошгүй ослын үед ажиллах төлөвлөгөөг тээвэрлэлт эхлэхээс 14 хоногийн өмнө хянуулж, батлуулсан байна. Үүнд:

- 5.3.1. нэг аймаг, нийслэлийн нутаг дэвсгэрээр тээвэрлэх бол тухайн нутаг дэвсгэрт үйл ажиллагаа явуулдаг Онцгой байдлын байгууллагын даргаар;
- 5.3.2. хоёр ба түүнээс дээш аймаг, нийслэлийн нутаг дэвсгэрээр тээвэрлэх тохиолдолд Онцгой байдлын ерөнхий газрын Гамшгаас хамгаалах асуудал эрхэлсэн зохион байгуулалтын бүтцийн нэгжийн даргаар.

5.4. Химийн хорт болон аюултай бодисыг тогтоосон зам маршрутаар тогтмол хугацаанд (өдөр бүр, долоо хоног бүр, сар бүр) тээвэрлэдэг аж ахуйн нэгж, байгууллага 5.1-д заасан хугацааг баримтална.

5.5. Онцгой байдлын асуудал эрхэлсэн байгууллага материал хүлээн авсан өдрөөс хойш ажлын 5 өдөрт багтаан төлөвлөгөөг батлах бөгөөд тооцоо, судалгаа хийх шаардлагатай бол уг хугацааг ажлын 7 хүртэл өдрөөр сунгаж болно.

5.6. Төлөвлөгөөг батлахад шаардлагатай нэмэлт материалыг тухайн аж ахуйн нэгж, байгууллага бүрэн гүйцэд, үнэн зөвгаргаж өгөх үүрэгтэй.

5.7. Төлөвлөгөөг 2 хувь үйлдэх бөгөөд хувийг аж ахуйн нэгж, байгууллагын орон тооны бус штабын дарга, төлөвлөгөө баталсан төв, орон нутгийн Онцгой байдлын байгууллагад тус тус хадгална.

5.8. Химийн хорт болон аюултай бодис хадгалах, ашиглах, устгах үйл ажиллагаатай холбоотойгоор гарч болзошгүй ослын үед ажиллах сургалт, дадлагыг жилд 1-ээс доошгүй, тээвэрлэх үйл ажиллагаатай холбоотой гарч болзошгүй ослын үед ажиллах сургалт, дадлагыг тухай бүр зохион байгуулж тайланг төлөвлөгөө баталсан Онцгой байдлын байгууллагад ирүүлнэ.

5.9. Химийн хорт болон аюултай бодис хадгалах, тээвэрлэх, ашиглах, устгах үйл ажиллагаанд Онцгой байдлын асуудал эрхэлсэн байгууллагаас хамгаалалт гаргах зардлыг хүсэлт гаргасан иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллага хариуцна.

-----oOo-----